

Erasmus+ - projekt „BOQua Digital”

Standardi kakovosti za specifične ukrepe poklicne orientacije glede na poklicno področje (Heike Arold, Lars Windelband)

Koordinacija projekta

Pädagogische Hochschule Schwäbisch Gmünd
Institut Bildung, Beruf und Technik

Prof. Dr. Lars Windelband

Tel.: 0049 (0) 7171 - 983277

Mail: lars.windelband@ph-gmuend.de

Heike Arold

Tel.: 0049 (0) 174 190 7269

Mail: inba-sh@web.de; arold@inba-sh.de

www.ph-gmuend.de

Vsebina

Uvod	4
1. Definicija “kakovosti” in “standardov kakovosti”	5
2. Pomen standardov kakovosti z oziroma na ukrepe poklicne orientacije	5
3. Univerzalni standardi kakovosti za ukrepe poklicne orientacije	6
3.1 Vhodni standardi kakovosti – viri in pogoji izvedbenega ustroja.....	6
3.2 Procesni standardi kakovosti – didaktična implementacija	9
3.3 Izhodni standardi kakovosti – cilji, kompetence in učni uspeh	10
4. Specifični standardi kakovosti za ukrepe poklicne orientacije glede na poklicno področje	12
4.1 Standardi kakovosti za koncept ukrepa na industrijsko-tehničnem področju....	12
4.2 Standardi kakovosti za koncept ukrepa na tehničnem področju.....	14
4.3 Standardi kakovosti za koncept ukrepa na komercialnem področju	18
4.4 Standardi kakovosti za koncept ukrepa na področju zdravja in nege	19
4.5 Standardi kakovosti za koncept ukrepa na okoljskem področju.....	22
Obeti	24
Avtorske pravice	25

Standardi kakovosti za specifične ukrepe poklicne orientacije glede na poklicno področje, ki se lahko splošno prenesejo v ukrepe poklicne orientacije, so bili razviti pod vodstvom Heike Arold in prof. Lars Windelband z Univerze za izobraževanje Schwäbisch Gmündter oblikovani, prediskutirani in definirani v sodelovanju z vsemi projektnimi partnerji:

	<p>Pädagogische Hochschule Schwäbisch Gmünd Germany</p>
 Institut für Bildungsforschung der Wirtschaft	<p>ibw – Österreichisches Institut für Bildungsforschung für Wirtschaft Austria</p>
<p>Nafarroako Gobernua Gobierno de Navarra Hezkuntza Departamentua Departamento de Educación</p>	<p>Department of Education – Comunidad Foral de Navarra Spain</p>
	<p>36.6 Competence Centre United Kingdom</p>
	<p>Šolski center Nova Gorica Slovenija</p>

Uvod

Na podlagi cilja projekta Erasmus+ “Poklicne spremembe skozi digitizacijo – evropska kvalifikacija za strokovnjake poklicne orientacije” (BOQua Digital) je bila razvita ne zgolj kvalifikacija za strokovnjake poklicne orientacije s poudarkom na spremembah v delovnem/poklicnem svetu zaradi naraščajoče digitizacije, temveč tudi pet poklicno specifičnih ukrepov poklicne orientacije, ki zagotavljajo sodobno podporo za mlade v postopku karierni izbire. Ti se ne osredotočajo le na posamezna poklicna področja (tj. proizvodno, tržno, tehnično, okoljsko in zdravstveno) in njihova pripravništva/vajeništva, temveč jemljejo tudi v ozir iz njih izhajajoče nove poklicne zahteve in izvedbene izzive.

Osnova razvoja za pet poklicnih področno-specifičnih konceptov ukrepov so rezultati predhodno izvedene raziskave. Ob raziskavi trenutnega stanja v zvezi s koncepti ukrepov so bile izvedene tudi analize potreb v petih partnerskih državah projekta (Nemčija, Avstrija, Španija, Slovenija in Velika Britanija) kot tudi identifikacija možnih vsebin in struktur preko študij primerov in razgovorov s strokovnjaki, ki so se vršili tako s specialisti, ki izvajajo ukrepe (tj. učitelji, karierni svetovalci, socialni pedagogi/delavci) kot tudi z upravičenci ukrepov, tj. mladi v postopku izbire kariere.

Pridobljeni rezultati in obravnavanje obstoječih standardov kakovosti v EU ter predhodnem projektu “BOQua” so podlaga za standard kakovosti za ukrepe poklicne orientacije, ki so izbrani in predstavljeni tukaj. Te so razvili partnerji v skladu z definirano strukturo in medsebojno primerjani z namenom pokrivanja karseda obsežnega preseka vseh držav. Nadalje so bili podrobno prediskutirani s strokovnjaki iz področja poklicne orientacije in poklicnega usposabljanja ter znotraj projektne konzorcija in nazadnje definirani. Okoliščine, specifične za posamezne države zaradi različnih sistemov poklicnega izobraževanja, niso bile upoštevane; vendar se lahko sledeči standardi kakovosti dopolnijo s prilagoditvami glede na državo. Spregled kateregakoli od spodaj navedenih standardov kakovosti ni dovoljen, saj se cilji ukrepov poklicne orientacije dosežejo le, če so vsi standardi kakovosti izpolnjeni in so posledično ukrepi primerljivi.

V nadaljevanju so standardi kakovosti, ki se nanašajo na vse ukrepe poklicne orientacije na splošno, poimensko navedeni in podrobno opisani. Sledijo specifični standardi kakovosti za pet novo razvitih ukrepov poklicne orientacije, ki jih je potrebno upoštevati v posameznih konceptih. Sledeči standardi kakovosti opisujejo:

1. zahtevane vire in pogoje izvedbenega ustroja (vhodne standarde kakovosti);
2. didaktično implementacijo ukrepov koncepta (procesne standard kakovosti);
ter
3. cilje, kompetence ter učne uspehe, ki jih je potrebno doseči (izhodni standardi kakovosti).

1. Definicija “kakovosti” in “standardov kakovosti”

Izraza “kakovost” in “standard kakovosti” se razlagata različno glede na sisteme poklicnega izobraževanja in usposabljanja v različnih državah EU. Iz tega razloga je uvodoma potrebno na kratko omejiti/definirati izraze.

Izraz kakovost (latinsko *qualitas* = narava, stanje) povzema vse lastnosti stvari, sistema ali postopka in ocenjuje njegovo kakovost. V skladu z DIN EN ISO 9000:2015-11 (standard sistema upravljanja kakovosti) je kakovost definirana kot “stopnja, v kateri nabor stvari lastnih značilnosti ustreza zahtevam”. Ta definicija je nadomestila predhodno definicijo DIN EN ISO 8402:1995-08, nekdanji standard sistema upravljanja kakovosti. Iz tega izhaja da je kakovost “celota značilnosti stvari z ozirom na njeno ustreznost zadoščati določenim zahtevam”. V tem primeru stvari predstavljajo izdelki, storitve, koncepti, povzetki, programje, delovne procese in postopke.

Na splošno je potrebno upoštevati, da izraz “kakovost” ne pomeni ocene oziroma vrednosti. Izraz se namreč vsakodnevno uporablja za presojo, saj se uporablja kot sopomenka za vrednost stvari (tj. enote). Izraz “kakovost” vsebuje pretežno oceno “dobrega” in “slabega”. V kolikor ukrep poklicne orientacije dosega svoj cilj in izpolnjuje svoj namen, potem se na splošno kot tak označuje za “dobrega” in “uspešnega”. Če tega ne dosega in izpolnjuje, je ocenjen kot “slab”. Na splošno je kakovost takšne enote (tj. ukrepa poklicne orientacije) težko izmeriti/oceniti/ovrednotiti. V ta namen je potrebno definirati merljiv kriterij kakovosti. Taje vključen, poleg ciljev ukrepa poklicne orientacije ter njihovega uspeha, v sam ustroj ukrepa.

Vsebina kot tudi struktura in procesi so opisani v konceptih ukrepov, vendar ni specificirano kakšen mora biti minimalen ustroj za ukrep poklicne orientacije. To se doseže z uporabo “standardov kakovosti”, kot so ti navedeni spodaj. Z ozirom na merljivost kakovosti ukrepa poklicne orientacije, tega ni mogoče pripisati zgolj uspešni izvršitvi. Pozitiven rezultat ukrepa ni enak “dobri kakovosti” ukrepa, saj na uspeh vplivajo številne druge posamezne zahteve, ki jih s seboj prinesejo posamezni udeleženci.

Pri vpeljavi ukrepa lahko na splošno govorimo o “dobri kakovosti” šele, ko je dosežene specifične zahteve ukrepa in njegovi cilji. Iz tega izhaja, da več (delnih) ciljev se doseže, boljše se lahko kakovost ukrepa oceni/ovrednoti. Da bi zagotovili merljivost kakovosti morajo implementirajoče inštitucije upoštevati definirane standarde kakovosti. Sledeči standardi kakovosti so zgolj priporočila, ki lahko in morajo biti prilagojena v kontekstu prihodnjih prilagoditev oziroma nadaljnega razvoja ukrepov poklicne orientacije v odnosu do ostalih ukrepov poklicne orientacije.

2. Pomen standardov kakovosti z oziroma na ukrepe poklicne orientacije

V prihodnosti bi morali biti ukrepi poklicne orientacije v EU obravnavani kot odgovor na nenehne spremembe v svetu dela in poklicev. Novi materiali/snovi, nove tehnologije in procesi kot tudi naraščajoča digitizacija v delovnih procesih na vseh poklicnih področjih vodijo v znatne spremembe poklicnih profilov, izginotje zastarelih poklicev ob nastanku novih. Spreminjajoč se nabor poklicev spremljajo tudi nove poklicne zahteve za potencialne vajence in zaposlene. Nadalje se z digitizacijo

spreminjajo tudi izvedbeni izzivi, ki so tesno povezani z zahtevami, ki se jih nalaga posamezniku.

Ukrepi poklicne orientacije morajo nasloviti vse te izzive z vidika vsebine, tako da lahko mladi v postopku izbire kariere dobijo pravo podobo poklicev, ki so možni zanje in zahteve, s katerimi se bodo morali soočiti. Podrobneje, je potrebno, da ne spoznajo zgolj trenutne spremembe tekom ukrepa poklicne orientacije, temveč tudi trende, pričakovan razvoj in možne alternative uvajalnemu poklicem, na katere so osredotočeni v postopku izbire. Nenazadnje morajo biti ukrepi poklicne orientacije oblikovani na način, da lahko mladi v postopku karierni izbire pridobijo potrebne informacije in znanje neodvisno, z uporabo analognih kot tudi digitalnih medijev po zaključku ukrepa.

Da bi zagotovili doseg vseh teh ciljev, ki bi jih morali zasledovati vsi ukrepi poklicne orientacije ne glede na vrsto ukrepa, je potrebno osnovati ukrepe poklicne orientacije na določenih standardih kakovosti. S tem namenom se ne definira zgolj ustroja ukrepa poklicne orientacije in določen sistem, temveč tudi procesi in metode tega, kako se doseže cilje v skladu z definicijo osnovne vsebine in samih ciljev.

Raziskave v zvezi z obstoječimi ukrepi poklicne orientacije tekom poteka predhodnega projekta "BOQua" ter projekta "BOQua Digital" so jasno pokazale, da trenutno ni splošnih standardov kakovosti za ukrepe poklicne orientacije. Najvišji posamezni standardi so definirani v predstavitvi identificiranih ukrepov poklicne orientacije, ki pa se nanašajo izključno na dotični ukrep – zato medsebojna primerjava ukrepov ni možna. To posledično zaplete celoten proces izbire kariere in z njim povezano poklicno orientacijo, ki se vrši tekom daljšega časovnega obdobja in vsebuje številne ukrepe in aktivnosti, ki bi se morale dopolnjevati. Če so ukrepi poklicne orientacije osnovani na določenih standardih kakovosti, potem je povezava s prejšnjimi ukrepi in aktivnostmi lažja. Poleg tega je lažje ovrednotiti/oceniti uspeh ukrepa poklicne orientacije, če je podvržen določenim standardom. Na splošno standardi kakovosti doprinašajo izboljšanju kakovosti ukrepov poklicne orientacije.

3. Univerzalni standardi kakovosti za ukrepe poklicne orientacije

Spodaj navedeni in opisani standardi kakovosti so bili definirani tako, da se lahko uporabljajo za ukrepe poklicne orientacije na splošno. To pomeni ne glede na tip, strukturo in vsebino ukrepa poklicne orientacije in ne glede na to ali je ukrep oblikovan za poklicno orientacijo na določenem poklicnem področju ali jemlje v ozir le določene poklice.

To so univerzalni standardi kakovosti, ki jih je potrebno upoštevati tako v različnih ukrepih, kot tudi v ukrepih poklicne orientacije v različnih državah.

3.1 Vhodni standardi kakovosti – viri in pogoji izvedbenega ustroja

Vhodni standardi kakovosti se nanašajo na vire in pogoje izvedbenega ustroja ukrepov poklicne orientacije. Pokrivajo vse vidike ustroja ukrepa poklicne orientacije, t.i. "strojna oprema" ukrepa – zahteve, predpogoji za udeležence, lokacija ukrepa, časovni okvir, število udeležencev, sodelovanj, podpora strokovnjakov, zahtevana oprema, informacijski materiali itn.

Št.	Kriterij kakovosti in njegov opis
1	<p>Število udeležencev</p> <p>Število udeležencev na ukrep mora biti omejeno na primerno število (najmanj 5, največ 15) glede na strukturo ukrepa (postopek, aktivnosti, obseg) in možne posebnosti ciljne skupine.</p> <p>Če imajo udeleženci posebne potrebe po podpori ali druge omejitve, se omeji število udeležencev na največ 10.</p> <p>Če je ukrep izveden kot ključni del poklicne orientacije v šoli, je število udeležencev lahko neomejeno, če je na voljo ustrezno zadostno število nadzirajočih strokovnjakov poklicne orientacije.</p>
2	<p>Raznolikost udeležencev</p> <p>Ukrep mora biti dostopen vsem, ki so v postopku izbire kariere, ne glede na spol, fiziološke omejitve, starost, izvor ali veroizpoved.</p>
3	<p>Upoštevanje predhodnega znanja in izkušenj</p> <p>Ukrep mora upoštevati predhodno poznavanje poklicev ter morebitne poklicne izkušnje udeležencev.</p> <p>Ukrep mora upoštevati poklicne interese udeležencev.</p> <p>Ukrep mora jemati v ozir individualno, osebno trenutno stanje udeleženca v povezavi s procesom karijerne izbire.</p>
4	<p>Pogoji za uspešno udeležbo</p> <p>Udeleženci morajo biti v postopku izbire kariere in se zanimati za poklicno orientacijo.</p> <p>Udeleženci ne potrebujejo posebnega predhodnega znanja poklicnih profilov in z njimi povezanih informacij.</p> <p>Udeleženci ne potrebujejo posebnih veščin, da se lahko udeležijo ukrepa.</p>
5	<p>Kvalifikacije strokovnjakov, ki izvajajo ukrep</p> <p>Ukrep morajo izvajati strokovnjaki, ki imajo zadostne predhodne izkušnje na področju poklicne orientacije in/ali implementacije ukrepov poklicne orientacije.</p> <p>Strokovnjaki morajo imeti pedagoške izkušnje in družbene veščine, ki se nanašajo na svetovanje in podpiranje mladih v postopku izbire kariere.</p> <p>Strokovnjake izbere institucija, ki uvaja ukrep, s posebnim postopkom izbire in dodelitve, ki temelji na določenih kriterijih.</p>
6	<p>Kraj aktivnosti</p> <p>Lokacija za izvedbo ukrepa in posameznih aktivnosti znotraj ukrepa mora biti izbrana na način, da je lahko dostopna udeležencem.</p> <p>Možni prostori za usposabljanje morajo imeti ustrezno poučevalno in učno vzdušje.</p>

	Dostopnost možnih lokacij z ozirom na različne aktivnosti poklicne orientacije znotraj ukrepa mora biti zagotovljena oziroma priskrbljena z ustreznimi sredstvi (možnost prevoza).
7	<p>Časovni okvir ukrepa</p> <p>Časovni okvir ukrepa mora biti ustrezno izbran glede na ciljno skupino, cilje ter tip ukrepa.</p>
8	<p>Infrastruktura/oprema</p> <p>Oprema mora biti prilagojena posameznim elementom/aktivnostim ukrepa kot tudi udeležencem in njihovim predhodnim izkušnjam s poklicno orientacijo.</p> <p>Udeleženci morajo biti podučeni o nujni opremi, ki jo potrebujejo za ukrep (tj. računalnik, dokumenti, varnostna/zaščitna oprema).</p> <p>Jasno mora biti, če udeležencem manjka ključna oprema, da se lahko zagotovi pridobitev opreme na kakšen drug način.</p> <p>Prostor (učilnica, delovno mesto) mora biti organizirana na način, da lahko udeleženci sledijo predavanjem kot tudi, da so lahko obrnjeni drug proti drugemu za lažjo medsebojno razpravo.</p>
9	<p>Sodelovanje in mreženje</p> <p>Za doseg optimalne kombinacije teorije in prakse znotraj ustroja ukrepa je potrebno zagotoviti mreženje in sodelovanje z ostalimi pomembnimi deležniki.</p> <p>Sodelovanje z zunanjimi deležniki (tj. izobraževalna podjetja, poklicne šole, zbornice, poklicna združenja itn.) za podporo strokovnjakov poklicne orientacije mora biti zagotovljeno in potrebno jih je vključiti v ukrep, če je to od posameznih aktivnosti odvisno ter za njih izvajanje potrebno.</p> <p>Mreže s pomembnimi deležniki morajo obstajati oziroma jih je potrebno ustvariti in trajnostno vzdrževati.</p>
10	<p>Viri in informacijski materiali</p> <p>Primerne in uporabne vire informacij je potrebno identificirati pred izvedbo ukrepa in jih predstaviti udeležencem.</p>
11	<p>Procesno in objektivno zavedanje</p> <p>Strokovnjaki poklicne orientacije, ki izvajajo ukrep, kot tudi udeleženci, morajo biti dobro seznanjeni z vsebino, časovnim okvirjem, postopki in cilji, da se zagotovi učinkovito in hitro izvedbo ukrepa.</p>
12	<p>Odgovornosti izvajajočih institucij</p> <p>Institucije, ki izvajajo ukrep, so odgovorne za zagotavljanje potrebnih sredstev za udeležence ter ustvarjanje pogojev ustroja z namenom doseganja cilja ukrepa.</p>

3.2 Procesni standardi kakovosti – didaktična implementacija

Procesni standardi kakovosti se nanašajo na didaktično implementacijo ukrepov poklicne orientacije tj. strukturo individualnih aktivnosti in izbiro metode implementacije. Vsebujejo vse vidike, ki določajo strukturo in implementacijo ukrepa poklicne orientacije, kot so osnovni elementi, metode zbiranja informacij, učnih metod, uporaba praktičnih delov, prostorov za diskusijo in povratne informacije, uporaba ocenjevalnih inštrumentov in preverjanj kakovosti itn.

Št.	Kriterij kakovosti in njegov opis
1	<p>Sporazum glede cilja</p> <p>Za ukrep mora biti oblikovan jasen cilj, preko katerega se ob zaključku lahko oceni/ovrednoti ukrep.</p> <p>Osebni ciljni sporazum se mora izdelati ob pričetku ukrepa za vsakega posameznega udeleženca.</p>
2	<p>Osnovna vsebina ukrepa</p> <p>Ukrep mora vsebovati osnovno vsebino za poklicno orientacijo kot tudi poglobljeno poznavanje različnih poklicnih profilov, vhodnih zahtev, zahtev za vajence in morebitne izvedbene izzive.</p> <p>Zgoraj navedeno znanje mora biti pridobljeno s primernimi aktivnostmi oziroma je podlaga za druge možne aktivnosti.</p>
3	<p>Aktivnosti poklicne orientacije</p> <p>Aktivnosti poklicne orientacije znotraj ukrepa in njihov cilj morajo biti oblikovani jasno in razumljivo.</p> <p>Če ukrep vsebuje številne aktivnosti poklicne orientacije, se morajo le-te medsebojno dopolnjevati na pomenljiv način za doseg največjega možnega učinka.</p>
4	<p>Metode implementacije</p> <p>Izbira metod za implementacijo za aktivnosti ukrepa se izbirajo individualno in prilagodijo potrebam.</p> <p>Izbrane metode za implementacijo ukrepa se morajo izbrati glede na znanje in veščine posameznika ter cilj (ali pod-cilj) ukrepa.</p> <p>Izbrane metode morajo biti v koraku s časom (sodobne).</p>
5	<p>Teoretični in praktični deli</p> <p>Razmerje med teorijo in prakso mora biti jasno določeno in predstavljeno na začetku ukrepa.</p> <p>Ukrep mora imeti teoretične kot tudi praktične elemente/aktivnosti, da se poenoti ali dopolni pridobljene informacije in teoretično znanje poklicnih profilov s praktičnimi aktivnostmi.</p> <p>Praktični primeri morajo biti jasni in vzročno povezani s cilji ukrepa, prikazujoči očitne</p>

	<p>in natančne rezultate.</p> <p>Praktični primeri morajo izvirati iz trga dela oziroma od zaposlovalcev in rezultati se morajo prevesti nazaj na trg dela oziroma k zaposlovalcem na enak ali primerljiv način.</p>
6	<p>Pripravljalne aktivnosti</p> <p>Proces ukrepa kot tudi implementacijske metode in cilji morajo biti jasno definirani med pripravo in predstavljeni udeležencem.</p> <p>Časovni okvir pripravljajalnih aktivnosti naj bo čim krajši, odvisno od aktivnosti ukrepa.</p>
7	<p>Naknadne poizvedbene aktivnosti</p> <p>Ukrep naj na splošno vsebuje aktivnosti naknadnega poizvedovanja (t.i. follow-up) za identifikacijo pomanjkljivosti, preverjanje ciljnih dosežkov ter analizo rezultatov.</p>
8	<p>Osnovna struktura</p> <p>Ukrep naj sledi okvirni strukturi z zaporednimi koraki za različne aktivnosti (tj. delo v manjših/večjih skupinah).</p>
9	<p>Vodenje in podpora</p> <p>Inštruktorji/izvajalci ukrepa morajo zagotavljati vodenje in podporo med vsemi koraki aktivnosti.</p>
10	<p>Komunikacija</p> <p>Možnosti, kanali ter vrste komunikacije (npr. povratne informacije) naj bodo za udeležence jasni.</p>
11	<p>Kriteriji izvedbe in znanje</p> <p>Povratne informacije je potrebo zagotoviti v zvezi z izvedbo posameznika pri specifičnih veščinah, da se lahko identificira možne dejavnosti za izboljševanje lastne izvedbe z ozirom na povratne informacije in pregled ter z namenom evalvacije karijerne izbire glede na lastne sposobnosti.</p>

3.3 Izhodni standardi kakovosti – cilji, kompetence in učni uspeh

Izhodni standardi kakovosti se nanašajo na cilje ukrepa in uspehe kot tudi na pridobljene kompetence, ki jih lahko dosežejo udeleženci ob zaključku ukrepa poklicne orientacije. Vendar le-ti vsebujejo tudi vidike kot so možnosti prilagajanja in dopolnjevanja ukrepa po zaključku ukrepa ter certifikati udeležbe.

Št.	Kriterij kakovosti in njegov opis
1	<p>Poznavanje poklicev, sveta dela in digitizacije</p> <p>Udeleženci morajo pridobiti poznavanje specifičnih poklicev in z njimi povezane naloge, svet dela, digitizacije, uvajalne/izobraževalne priložnosti, trg dela in karijerne možnosti.</p>

2	<p>Mehke veščine in transverzalne kompetence</p> <p>Udeleženci morajo pridobiti z nalogami povezane mehke veščine in osebne kompetence – komunikacijske veščine, predstavitvene veščine, delo v skupini in druge družbene veščine ter izboljšati svoje sposobnosti neodvisnega dela kot tudi samorefleksije.</p>
3	<p>Zavedanje digitalne preobrazbe v specifičnih poklicih</p> <p>Udeleženci se zavedajo digitalne transformacije v specifičnih poklicih in vpliva digitizacije na povezane naloge in orodja.</p>
4	<p>Prilagoditve ukrepa</p> <p>Cilj ukrepa – poklicna orientacija in podpora v postopku izbire kariere – se ne sme spreminjati v kolikor se izvaja kakršnekoli prilagoditve.</p> <p>Možne so prilagoditve vsebine in strukture posameznih ukrepov v kolikor je zagotovljeno, da se upošteva nacionalna zakonodaja in regulativa.</p>
5	<p>Procesni tok ukrepa</p> <p>Procesni/postopkovni tok ukrepa mora biti jasno definiran in posredovan udeležencem.</p>
6	<p>Pregled cilja</p> <p>Izvesti je potrebno delne in celostne preglede ciljev z uporabo ustreznih metod glede na cilje in glede na predhodne zahteve in sposobnosti posameznih udeležencev.</p> <p>Pod-cilje je potrebno pregledati glede na možne prilagoditve tudi tekom izvedbe ukrepa in jih je potrebno beležiti.</p>
7	<p>Evalvacija ukrepa</p> <p>V namen preverjanja dosege ciljev in optimizacije ukrepa je morajo ob zaključku vsi, ki so vključeni v ukrep, izvesti evalvacijo.</p> <p>V primeru dlje časa trajajočih ukrepov je potrebna vmesna evalvacija ob primernem času, da se lahko odpravi morebitne napake in nadomesti morebitne primanjkljaje.</p>
8	<p>Izhodna orientacija</p> <p>Ukrep mora biti vedno objektiven in usmerjen v rezultat.</p> <p>Načrtovanje, upravljanje in nadziranje mora biti osnovano na predhodno postavljenih ciljih.</p> <p>Ukrep se mora zaključiti s primerljivimi, za skupino uporabnimi rezultati – izvirajočimi iz razprave, opazovanj ali vprašalnikov.</p>

4. Specifični standardi kakovosti za ukrepe poklicne orientacije glede na poklicno področje

Standardi kakovosti, identificirani in opisani spodaj, se nanašajo izključno na pet ukrepov poklicne orientacije za določena poklicna področja, ki so bili razviti kot del projekta »BOQua Digital«. Zaradi različnih poklicnih področij ter njihovih velikih medsebojnih razlik v vrsti in zahtevah zanje, so zanje potrebni specifični standardi kakovosti. Ti specifični standardi kakovosti predstavljajo dodatne standarde k tistim, opisanim v 3. poglavju. Če se te ukrepe prenaša v drugo državo ali prilagaja drugim poklicnim področjem, je potrebno upoštevati in izpolnjevati standarde kakovosti, navedene spodaj, prav tako standarde kakovosti iz 3. poglavja; to je potrebno za zagotavljanje implementacije in doseg cilja posameznih ukrepov poklicne orientacije. Poleg tega se na tak način ohranja določena stopnja primerljivosti.

Na tej točki je potrebno izpostaviti, da so sledeče standarde kakovosti definirali posamezni partnerji na projektu, ki so razvili sovpadajoče ukrepe poklicne orientacije. Koncepti ukrepov, na katere se nanašajo posamezni standardi kakovosti, se nahajajo na projektni internetni strani www.boqua.eu in so na voljo za prenos.

4.1 Standardi kakovosti za koncept ukrepa na industrijsko-tehničnem področju

Naslednji standardi kakovosti se nanašajo na koncept ukrepa za poklicno orientacijo za specifično področje tj. industrijsko-tehnično področje. Razvil in definiral jih je projektni partner iz Nemčije.

a) Vhodni standardi kakovosti

Št.	Kriterij kakovosti in njegov opis
1	<p>Individualnost udeležencev</p> <p>Ukrep mora temeljiti na posameznikovem trenutnem stanju v postopku izbire kariere za vsakega posameznega udeleženca in njihove individualne poklicne interese.</p> <p>Individualni primanjkljaji, težave in predhodno znanje morajo biti upoštevani.</p>
2	<p>Vključenost</p> <p>Ukrep mora biti dostopen vsakomur ne glede na osebne okoliščine (tj. The measure should be accessible to everyone regardless of personal characteristics (e.g. invalidnost, narodnost, spol) in vsi udeleženci morajo biti obravnavani spoštljivo.</p> <p>Izbira sredstev in metod mora sovpadati z osebnimi zahtevami udeležencev.</p>
3	<p>Podpora ukrepu</p> <p>Strokovnjaki, ki izvajajo ukrep, morajo imeti poznavanje industrijskega in tehničnega poklicnega področja in povezanih poklicev, digitalnih trendov ter vpliva digitizacije na poklie in zahteve.</p> <p>Imeti morajo znanje virov digitalnih informacij in njihove uporabe kot tudi metod poučevanja.</p> <p>Seznanjeni morajo biti s petimi različnimi aktivnostmi ukrepa.</p>

4	<p>Infrastrukturaukrepa</p> <p>Izvedbeni prostori posameznih delov/aktivnosti ukrepa morajo biti prostorsko dostopni vsakemu udeležencu.</p> <p>Zahtevana oprema in materiali za izvedbo ukrepa morajo biti na razapolago (tj. računalniki, tablice, literatura, kamere itn.).</p>
5	<p>Sodelovanje in mreže</p> <p>Nujno sodelovanje in mreže s pomembnimi deležniki za izvedbo posameznih aktivnosti (tj. zbornice, zaposlovalna administracija, poklicne šole, izobraževalna podjetja) morajo obstajati oziroma biti vzpostavljeni in vzdrževani.</p>
6	<p>Pedagoška podpora</p> <p>Pedagoško podporo morajo zagotavljati izučeni (socialni) pedagogi z izkušnjami na področju poklicne orientacije, poklicne priprave, uvajanja na specifičnem poklicnem področju (v tem primeru industrijsko-tehničnem) ter delom z mladimi.</p> <p>Imeti morajo dober stik s podjetji, trenerji in uvajalnimi centri, s poudarkom na industrijsko-tehničnih poklicih; sposobni morajo biti podpirati mlade s praktičnimi dejavnostmi/nalogami.</p>

b) Procesni standardi kakovosti

Št.	Kriterij kakovosti in njegov opis
1	<p>Fleksibilnost</p> <p>Aktivnosti ukrepa se mora izvajati v določenem zaporedju, da se doseže željen učinek.</p> <p>Časovni okvir posameznih aktivnosti se lahko prilagaja fleksibilno in ukrep se lahko prenaša na druga poklicna področja.</p>
2	<p>Povezovanje aktivnosti/vmesniki</p> <p>Aktivnosti so tesno medsebojno povezane v skladu s pripadajočimi rezultati posameznih aktivnosti in se vzajemno dopolnjujejo/dograjujejo.</p> <p>Povezava je namenjena prispevku k znanju in izkušnjam v posameznih poklicih.</p>
3	<p>Prenos</p> <p>Ukrep mora biti enostavno prenosljiv v druge države, z možnimi prilagoditvami za različna poklicna področja, in izvedljiv v različnih institucijah.</p>
4	<p>Oblikovanje in pregled delnih rezultatov</p> <p>Po vsaki zaključeni aktivnosti se preverja pod-cilje in naknadne aktivnosti se načrtuje v skladu z rezultati.</p>
5	<p>Teoretični in praktični deli</p>

	<p>Določeno razmerje med teorijo in prakso se mora medsebojno ohranjati, tj. praktični del mora prevladovati.</p> <p>Če je potrebno, se lahko posamezne teoretične in praktične aktivnosti časovno podaljšajo. Morajo biti vsaj vzajemno sorazmerne.</p>
6	<p>Prilagodljivost ukrepa</p> <p>Ob prilagajanju ukrepa drugim poklicnim področjem mora struktura ostajati nespremenjena. Prilagajati se mora le vsebina in cilji, povezani z vsebino, da se ohrani željen učinek ukrepa.</p>

c) Izhodni standardi kakovosti

Št.	Kriterij kakovosti in njegov opis
1	<p>Samoodločitev in organizacija</p> <p>Udeleženci morajo imeti možnost delovati neodvisno in se udeleževati organizacije aktivnosti.</p>
2	<p>Sposobnost sprejemanja poklicnih odločitev</p> <p>Udeleženci morajo biti sposobni sprejeti poklicno odločitev ob zaključku ukrepa oziroma se zavedati smeri, v katero se želijo poklicno orientirati.</p>
3	<p>Uporaba digitalnih medijev</p> <p>Digitalni mediji in njihova uporaba mora biti dostopna udeležencem in poznati morajo digitalne vire informacij.</p>
4	<p>Trajnostna pridobitev veščin/sposobnosti</p> <p>Pridobljene sposobnosti/veščine, znanje ter informacijo morajo predstavljati dolgotrajen doprinos k odločitvi za poklic in biti uporabni za nadaljnje aktivnosti poklicne orientacije.</p>
5	<p>Doseganje ciljev</p> <p>Udeleženci spoznajo cilje ukrepa, industrijsko-tehnične poklice in vpliv digitizacije nanje; odločijo se lahko za ali proti poklicu oziroma prepoznajo potrebo po nadaljnjih ukrepih poklicne orientacije za doseg končne izbire kariere.</p>
6	<p>Osebni cilj</p> <p>Ob zaključku ukrepa se presoja o posameznih osebnih ciljih udeležencev in se, če je potrebno, ustrezno oblikuje nadaljnje ukrepe poklicne orientacije.</p>

4.2 Standardi kakovosti za koncept ukrepa na tehničnem področju

Naslednji standardi kakovosti se nanašajo na koncept ukrepa za poklicno orientacijo za specifično področje tj. tehnično področje. Razvil in definiral jih je projektni partner iz Avstrije.

a) Vhodni standardi kakovosti

Št.	Kriterij kakovosti in njegov opis
1	<p>Število udeležencev/ciljna skupina</p> <p>Osrednja ciljna skupina ukrepa so prvenstveno učenci na prehodu, stari od 12 do 15 let.</p> <p>V širšem konceptu je ukrep usmerjen v učence/dijake/študente med 12. in 19. letom starosti, ki so na prehodu k prvi izbiri poklica oziroma usposabljanja.</p> <p>Ukrep se zagotavlja za pouk, priporoča se 3-4 učence na delovno skupino.</p> <p>But the number of participants can be reduced to a minimum of 4 participants and only one small group. This reduction entails a downsizing of the presentation event and the adaptations of other steps</p>
2	<p>Kvalifikacija strokovnjakov, ki izvajajo ukrep</p> <p>Ukrep morajo izvajati učitelji na srednjih šolah (še posebej nižjih srednjih šolah) s poudarkom na kariernih informacijah, tehničnih poklicih in digitizaciji.</p> <p>Izvajajo ga lahko tudi trenerji, mladinski svetovalci in strokovnjaki v relevantnih izvenšolskih inštitucijah za mlade, ki zagotavljajo enake zahteve glede znanja in kompetenc.</p>
3	<p>IT-infrastruktura</p> <p>Ukrep zahteva učinkovito IT infrastrukturo: odvisno od števila udeležencev, ustrezno število računalnikov z internetnim dostopom mora biti na razpolago za vsako skupino med raziskovalno dejavnostjo/nalogo.</p> <p>Predstavitve prav tako zahteva opremo za vizualizacijo rezultatov, tj. projektor ali pametno tablo.</p>
4	<p>Lokacija ukrepa</p> <p>Ukrep potrebuje sobe s tablami in stoli za uvod, skupinsko delo ter posebno velike sobe, kot so predavalnice ali hale, za predstavitev rezultatov skupinskega dela ter, najustreznejše, ločene sobe za skupinsko delo.</p>
5	<p>Časovni okvir</p> <p>Izvedba ukrepa se kot projekt razteza čez obdobje 2 oziroma 3 mesecev; časovna umestitev obdobja je sicer zelo fleksibilna.</p> <p>Delovne naloge se lahko zmanjšajo na minimalno različico dveh dopoldnevov. Eno dopoldne za raziskave in priprave predstavitve in drugo dopoldne za zaključne predstavitve. V tem primeru je količina raziskav znatno zmanjšana.</p>
6	<p>Materiali</p>

	<p>Na razpolago morajo biti različni zahtevani uvodi in informacijski materiali, povezani z vsebino ukrepa, da se lahko razvije in uredi zahtevana vsebina.</p> <p>Predstavitveni materiali, kot so projektor s prenosnikom, pametne table, table, ekran z DVD predvajalnikom, CD predvajalnik, bluetooth sprejemniki, zvočniki itd., morajo biti na razpolago.</p>
--	---

b) Procesni standardi kakovosti

Št.	Kriterij kakovosti in njegov opis
1	<p>Osnovna struktura</p> <p>Ukrep sledi okvirni strukturi z zaporednimi koraki za različne aktivnosti: navodila za naloge, skupinsko delo z vmesnimi povratnimi informacijami, končna predstavitev rezultatov in poročanje.</p> <p>Obseg korakov je lahko različen.</p>
2	<p>Koščki sestavljanke – material za prvi del skupinskega dela</p> <p>V prvi fazi skupinskega dela je udeležencem potrebno dati koščke sestavljanke v zvezi s poklici, katere začenjajo raziskovati: poklicne nazive za 10 tehničnih področij, kratke opise poklicev in 2-3 fotografije za vsak poklic.</p>
3	<p>Vodenje/podpora</p> <p>Za glavno nalogo ukrepa – skupinsko delo – morajo inštruktorji zagotavljati vodenje za udeležence tekom procesa raziskovanja in podporo v primeru vprašanj.</p>
4	<p>Nadziranje postopka</p> <p>Inštruktorji morajo nadzirati in beležiti korake in dejavnosti/naloge, še posebej skupinsko delo in predstavitev rezultatov.</p>
5	<p>Komunikacija</p> <p>Udeležencem se prikaže možnosti kanale in načine komuniciranja z inštruktorji in ostalimi udeleženci med neposrednimi srečanji kot tudi učenjem na daljavo ter se jih podučijo, na kakšen način podajajo povratne informacije.</p>
6	<p>Metode</p> <p>V konceptu ukrepa se lahko uporablja širok nabor metod. Niso strogo predpisane, vendar so v bistvu rezultat skupinskih procesov.</p> <p>Med ukrepom se lahko uporabljajo predavanja, skupinsko delo, individualno delo, brainstorming, internetne raziskave, razgovori, sestanki/srečanja v živo, obiski podjetij, karierno raziskovanje/dnevi odprtih vrat, pripravništva (odvisno od starosti mladih), pisna poročila itn.</p> <p>Možne metode za predstavitev rezultatov so diaprojekcijske predstavitve, predstavitve s plakati, razstave oziroma predstavitve izdelkov, igra vlog ali kviz (digitalen, analogen).</p>

c) Izhodni standardi kakovosti

Št.	Kriterij kakovosti in njegov opis
1	<p>Poznavanje tehničnih poklicev, sveta dela in digitalne preobrazbe</p> <p>Udeleženci pridobijo znanje glede specifičnih tehničnih poklicev in z njimi povezanimi nalogami, digitalnimi vidiki poklicev, realistične podobe teh poklicev, sveta dela in digitalne transformacije, priložnosti za uvajanje/usposabljanje, trga dela ter kariernih možnosti.</p> <p>Udeleženci razvijejo širok nabor opisnih lastnosti za poklice, ki jih udeleženci lahko uporabljajo individualno kot kontrolni seznam ali strukturo pomoč pri usmeritvi v druge poklice, ki jih zanimajo.</p>
2	<p>Cilji ukrepa</p> <p>Udeleženci pripravijo rezultate in jih predstavijo. Predstavitev rezultatov je odvisna od pristopa vsake skupine, ki se odloči, kako predstaviti svoje rezultate, npr. s plakati, PowerPoint diaproyekcijo ali z videoposnetkom. Pisni izroček je potreben za ostale skupine.</p> <p>Razviti je potrebno katalog celovitih in večplastnih opisov poklicev večih tehničnih področij (odvisno od števila vključenih skupin), ki bodo na voljo v učilnici/šoli oziroma drugim.</p> <p>Razviti je potrebno strukturo, ki jo razvijejo udeleženci za opisovanje značilnosti poklicev; ta je na voljo vsem udeležencem kot kontrolni seznam za nadaljnje poklicno raziskovanje.</p>
3	<p>Mehke veščine in transverzalne kompetence</p> <p>Udeleženci izboljšajo svoje kompetence glede samostojnega dela in skupinskega dela, kompetence za prispevanje lastnih idej, organizacijske sposobnosti za implementacijo raziskav ter predstavitev v skupinskem delu ter sposobnost predstaviti rezultate.</p> <p>Tekom poteka ukrepa udeleženci okrepijo svoje kompetence v zvezi z refleksijo na lastno delo.</p>
4	<p>Zavedanje digitalne preobrazbe v določenih poklicih</p> <p>Udeleženci se zavedajo digitalne preobrazbe določenih tehničnih poklicev, vpliva na povezane naloge, orodja ter povezane digitalne zahteve.</p> <p>Udeleženci izboljšajo svoje znanje glede digitalnih sprememb v svetu dela, na trgu dela, na uvajalne/trenažne in karijerne možnosti, še posebej na področju tehničnih poklicev.</p>
5	<p>Evalvacija ukrepa</p> <p>Za evalvacijo uspeha ukrepa se uporabi ustno podajanje povratnih informacij (razprava) in kratek vprašalnik.</p> <p>Poleg zagotavljanja povratnih informacij za nadaljnji razvoj in optimizacijo ukrepa služi evalvacija tudi samoopazovanju mladih glede osebnega učnega uspeha.</p>

	V navezi z evalvacijo se izvede tudi skupinska razprava, ki omogoča nadaljnji učni učinek in se mladi lahko učijo iz izkušenj in ugotovitev svojih kolegov.
--	---

4.3 Standardi kakovosti za koncept ukrepa na komercialnem področju

Naslednji standardi kakovosti se nanašajo na koncept ukrepa za poklicno orientacijo za specifično področje tj. področje trženja/ekonomije (komercialno področje). Razvil in definiral jih je projektni partner iz Slovenije.

a) Vhodni standardi kakovosti

Št.	Kriterij kakovosti in njegov opis
1	Poznavanje digitizacije, usmerjeno v tržni sektor Trenerji/izobraževalci morajo imeti poglobljeno znanje o učinkih kot tudi trendih digitizacije v tržnem sektorju.
2	Praktične tržne izkušnje Trenerji (izobraževalci, izvajalci) morajo imeti neprecenljive neposredne praktične izkušnje na področju trženja.
3	Komunikacija z zaposlovalci na tržnem področju Za zagotovitev najbolj uporabne praktične izkušnje morajo trenerji biti v stiku z zaposlovalci v tržnem sektorju.
4	Poznavanje udeležencev Udeleženci morajo imeti vsaj okvirno poznavanje tržnega sektorja, njegovih zahtev in možnosti (trg dela, poklicni profili).
5	Poznavanje digitiziranega komercialnega trga dela Udeleženci imajo nekaj izkušenj z digitalnim trgom dela – poznavanje iskalnih platform, izkušnje z digitalnimi razgovori, profiliranjem, digitalnim novačenjem ipd.

b) Procesni standardi kakovosti

Št.	Kriterij kakovosti in njegov opis
1	Vključevanje dejanskih zaposlovalcev iz tržnega sektorja Ukrep mora vključevati dejanske zaposlovalce, aktivne na trgu dela v tržnem sektorju, katerih aktivnost poveča možnost doseganja uporabnih, relevantnih rezultatov.
2	Dejanski primeri iz tržnega sektorja Trenerji morajo vključevati posodobljeno, aktualno poznavanje in obveščati udeležence s sodobnimi primeri s področja trženja (vključno s trendi in možnostmi v prihodnosti).

3	<p>Spopadanje z nestanovitnostjo komercialnega trga</p> <p>Trenerji morajo udeležence informirati o širokem naboru možnosti, kako oceniti in upravljati s povezanimi tveganji v zvezi s poklici trženja na komercialnem trgu zaradi nepredvidljivosti trga dela v tržnem sektorju.</p>
4	<p>Dejavnost udeležencev</p> <p>Ukrep mora biti strukturiran na način, da je razlikovanje med dejavnostjo in nedejavnostjo udeležencev v zvezi z delovnimi procesi očitna/razvidna.</p>

c) Izhodni standardi kakovosti

Št.	Kriterij kakovosti in njegov opis
1	<p>Prvi korak na komercialnem trgu dela</p> <p>Ukrep mora povezati udeležence z aktivnimi zaposlovalci v sektorju trženja in ustvarja točke vstopa.</p>
2	<p>Vpogled v delovne procese trženja</p> <p>Udeleženci pridobijo neprecenljiv vpogled v delovne procese trženja in z njimi povezane poklicne profile.</p>
3	<p>Digitizacija na področju trženja</p> <p>Udeleženci morajo pridobiti poglobljeno znanje o preteklih, sedanjih in prihodnjih učinkih digitizacije na sektor trženja.</p>
4	<p>Digitalna pismenost v povezavi s trženjem</p> <p>Udeleženci so izboljšali svojo digitalno pismenost v povezavi s trgom dela na področju trženja ter povezanimi delovnimi procesi.</p>

4.4 Standardi kakovosti za koncept ukrepa na področju zdravja in nege

Naslednji standardi kakovosti se nanašajo na koncept ukrepa za poklicno orientacijo za specifično področje tj. področje zdravja in nege. Razvil in definiral jih je projektni partner iz Španije.

a) Vhodni standardi kakovosti

Št.	Kriterij kakovosti in njegov opis
1	<p>Število udeležencev</p> <p>Število udeležencev, ki se udeležijo sejma, je relevantno, ko je zahtevana individualna pozornost.</p> <p>Število udeležencev v obiskujoči skupini mora biti omejeno na največ 25 udeležencev.</p>
2	<p>Zahteve za udeležence</p>

	Udeleženci, ki se udeležijo sejma, ne potrebujejo predhodnega znanja o digitizaciji ali imeti kakršnegakoli predhodnega izobraževanja v digitalnih veščinah.
3	<p>Format ukrepa</p> <p>Nove poklice v zdravju in negi je potrebno oglaševati na primeren način.</p> <p>Format ukrepa mora biti ustvarjen na način, da se udeleženci seznanijo z glavnimi vidiki poklicev v zdravju in negi ter digitalnimi vidiki, ki pridejo v poštev.</p>
4	<p>Digitalno znanje strokovnjakov, ki izvajajo ukrep</p> <p>Strokovnjaki, ki izvajajo ukrep in podpirajo udeležence, morajo imeti znanje digitalnih sprememb v poklicih zdravja in nege.</p>
5	<p>Časovni okvir</p> <p>Ukrep ne sme trajati dlje kot 3 dni.</p> <p>Časovni okvir se lahko podaljša, odvisno od obsega sejma.</p>
6	<p>Udeleženci virtualnega sejma</p> <p>Virtualni sejem mora biti odprt za udeležbo vseh in dostopen kariernim svetovalcem, specialistom poklicne orientacije ter ljudem iz poslovnega sveta kot tudi učencem različnih starosti.</p>
8	<p>Dostopnost sejma</p> <p>Dostop do sejma mora biti enostaven in privlačen za vsakogar.</p>

b) Procesni standardi kakovosti

Št.	Kriterij kakovosti in njegov opis
1	<p>Informacije o poklicih</p> <p>Informacije o poklicih morajo biti prilagojene udeležencem virtualnega sejma.</p>
2	<p>Digitizacija poklicev</p> <p>Sejem/ukrep se mora osredotočati na poklice v zdravju in negi, ki so podvrženi vplivom digitizacije.</p>
3	<p>Dostop do trenajžnih podjetij</p> <p>Dostop do podjetij bi moral biti olajšan za udeležence in spodbujati je potrebno stik s podjetniki.</p>
4	<p>Delitev prostorov</p> <p>Poklici v negi in zdravstvu bi morali biti v namen poklicne orientacije predstavljeni v različnih prostorih.</p>

5	<p>Viri informacij</p> <p>Viri informacij, ki se jih podaja na sejmu, morajo predstavljati odziv na svetovanje v zvezi z digitizacijo v poklicih nege in zdravstva.</p>
6	<p>Delavnice</p> <p>Delavnice morajo ponujati informacije in usposabljanje glede digitalnih veščin v poklicih nege in zdravja.</p>
7	<p>Sodelujoča podjetja</p> <p>Podjetja, ki so bila izbrana za sodelovanje v virtualnem sejmu, morajo ponujati poklice v negi in zdravju, na katere so vplivale digitalne spremembe.</p> <p>Osredotočajo se na poklice v negi in zdravju, na katere je vplivala digitizacija.</p>

c) Izhodni standardi kakovosti

Št.	Kriterij kakovosti in njegov opis
1	<p>Cilj ukrepa</p> <p>Cilj se mora osredotočati na spremembe v poklicih nege in zdravja zaradi digitizacije.</p>
2	<p>Podjetja</p> <p>Podjetja v negi in zdravju, ki ustrezajo, so tista, ki so poročala o digitalnih spremembah v tem sektorju.</p>
3	<p>Informacije o digitalnih spremembah</p> <p>Sodelujoča podjetja morajo biti sposobna poročati o digitalnih spremembah v poklicih nege in zdravja.</p>
5	<p>Format</p> <p>Virtualni format mora biti oblikovan na način, da je primeren za izvajanje orientacije na virtualnem sejmu.</p>
6	<p>Nadzor</p> <p>Za nadzor ukrepa/virtualnega sejma morajo biti uporabljena primerna sredstva.</p>
7	<p>Prilagoditev</p> <p>Ukrep mora biti prilagodljiv za spremembe v svetu poklicev.</p>

4.5 Standardi kakovosti za koncept ukrepa na okoljskem področju

Naslednji standardi kakovosti se nanašajo na koncept ukrepa za poklicno orientacijo za specifično področje tj. področje okoljevarstva. Razvil in definiral jih je projektni partner iz Velike Britanije.

a) Vhodni standardi kakovosti

Št.	Kriterij kakovosti in njegov opis
1	<p>Sposobnosti in ekspertiza trenerjev</p> <p>Trener mora imeti ustrezno poznavanje okoljskega zavedanja, okoljske ekspertize in osnovne veščine digitalne transformacije znotraj sektorja.</p>
2	<p>Udeleženci</p> <p>Ukrep se lahko zagotavlja mladim, ki želijo vstopiti v okoljski sektor, kot tudi tistim znotraj sektorja, ki so potrebni ponovnega oziroma prekvalificiranja.</p>
3	<p>Časovni okvir</p> <p>Časovni okvir za izvedbo ukrepa znaša 140 ur in se ga lahko izvede na različne načine vnosa, med katere spada kombinacija učnih oblik »iz oči v oči« (Face-To-Face, akademsko in praktično), industrijskih obiskov ter učenja na delovnem mestu (On-The-Job, kjer je to ustrezno).</p>
4	<p>Zagotovitev okoljskega treninga</p> <p>Ukrep mora vsebovati trening za zagotavljanje ustreznega usposabljanja v okoljskem sektorju, ki naslavlja trenutne in prihodnje sposobnosti, potrebne za zagotovitev trajnostne zaposlitve v sektorju.</p>
5	<p>Kvalifikacije in ekspertiza okoljskih trenerjev</p> <p>Ukrep morajo zagotavljati kvalificirani učitelji/trenerji z ustrezno ekspertizo znotraj okoljskega sektorja in z osnovnim poznavanjem digitizacije v sektorju.</p>
6	<p>Zagotavljanje digitalnega treninga</p> <p>Trenerji morajo imeti široko razumevanje digitalne tehnologije in vidikov digitizacije znotraj okoljskega sektorja ter zagotavljati praktične primere znotraj trenažnih vsebin, uporabe videoposnetkov ter industrijskih obiskov.</p>

b) Procesni standardi kakovosti

Št.	Kriterij kakovosti in njegov opis
1	<p>Cilj koncepta ukrepa</p> <p>Splošni cilj koncepta ukrepa je spoznavanje sektorja z razvojem sposobnosti za soočanje z digitalnimi izzivi v okoljskem sektorju na različnih zaposlitvenih poteh.</p>

2	<p>Vsebina ukrepa</p> <p>Obravnavana morajo biti sledeča ključna področja: uvod v trajnost; hrana; voda; energija in upravljanje z odpadki.</p>
3	<p>Struktura koncepta ukrepa</p> <p>Koncept ukrepa mora puščati prostor za fleksibilnost z ozirom na okoljske kvalifikacije in dovoljuje individualni pristop za individualne ukrepe za vsakega mladega kot tudi za izkušene izvajalce.</p> <p>Koncept ukrepa lahko dopolnjujejo nadaljnje kvalifikacije.</p>
4	<p>Cilji okoljskega treninga</p> <p>Za doseg ciljev okoljskega treninga je potrebno razviti dva učna izida: 1. pregledati in oceniti lastno izvedbo v specifičnih okoljskih temah; 2. raziskati digitalni izziv v karierah znotraj okoljskega/reciklažnega sektorja v skladu s podanimi navodili.</p>
5	<p>Kriteriji in znanje glede okoljske izvedbe</p> <p>Znotraj ustroja ukrepa morajo biti prepoznane in obravnavane lastne prednosti in slabosti v odnosu do specifičnih okoljskih veščin.</p> <p>Zbrati je potrebno pokazatelje digitalnega razvoja iz različnih virov glede določenih poklicev znotraj okoljskega sektorja.</p> <p>Zbrane informacije je potrebno uporabiti za oceno digitalnih izzivov na izbranem poklicu v zvezi z okoljskimi/reciklažnimi veščinami.</p>
6	<p>Sektorju specifična vsebina</p> <p>Praktični prenos/razvoj poklicnih okoljskih/trajnostnih veščin in sposobnosti, teoretičnih in digitalnih veščin mora biti izveden z namenom dela v okvirnem kontekstu okoljskih poklicev. Okoljsko specifični trening dopolnjujejo jedrne in META veščine.</p>

c) Izhodni standardi kakovosti

Št.	Kriterij kakovosti in njegov opis
1	<p>Vsebina in pogoji koncepta ukrepa</p> <p>Potrebno je preučiti/upoštevati glavno vsebino ukrepa, ki je bila oblikovana z namenom ustrezati poklicni orientaciji za določene okoljske/reciklažne vrste poklicev.</p>
2	<p>Kriteriji izvedbe ukrepa</p> <p>Aktivnosti (poučevanja) je potrebno načrtovati in izvesti na način, da odražajo in zagotavljajo izpeljavo in rezultat izvedbenih kriterijev.</p>
3	<p>Celotna trenažna vsebina ukrepa</p> <p>Za polno doseg ukrepa in certificiranje vseh vidikov posredovane vsebine je potrebno izvesti/dokončati: specifični trening, trening jedrnih veščin ter trening META veščin.</p>

4	<i>Delna kvalifikacija</i> Posamezni moduli znotraj okoljskega ukrepa so lahko posredovani kot samostojne enote z namenom, da ustrezajo posameznim udeležencem. Posamezni deli so priznani s posamično ali delno certifikacijo.
5	<i>Mejniki</i> Od izvajalcev treninga se zahteva, da beležijo potek in zagotavljajo poročila v zvezi z učenci/vajenci v trenažnem programu. Zahteva se nanaša na beleženje, ki se mora vršiti z namenom izpolnjevanja pogojev certifikacije in pogojev kvalifikacije, ki so odvisni od financiranja in zahtev, ki jih postavljajo lokalne avtoritete izobraževanja.
6	<i>Naraščajoča digitizacija v okoljskem sektorju</i> Udeleženci morajo imeti učinkovit trening in trdno razumevanje v zvezi z vplivi digitizacije na celoten okoljski sektor.

Obeti

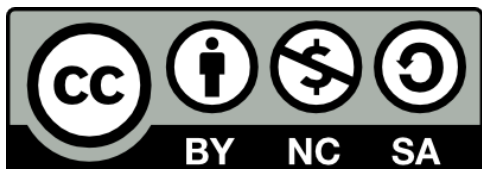
Vseh pet konceptov ukrepov za poklicno orientacijo za specifično poklicno področje se medsebojno razlikuje, vendar so bili oblikovani na način, da se lahko prilagodijo za druga poklicna področja. V tem primeru se strukture ohranjajo, medtem ko se vsebina oziroma stiki prilagajajo v skladu s poklicnim področjem. Koncepti prav tako puščajo dovolj prostora za prilagoditev na pogoje ustroja za različne implementirajoče institucije. Vendar je potrebno, da se ohranja podlago konceptov in temeljne strukture in cilje, slediti zgoraj navedenim standardom kakovosti kot tudi splošnim standardom kakovosti iz 3. poglavja.

V kolikor prihaja do prekrivanja med splošnimi standardi kakovosti in specifičnimi standardi kakovosti, imajo prednost specifični standardi v odnosu do petih novo razvitih ukrepov poklicne orientacije. Vendar se lahko splošne standarde kakovosti uporabi tudi za druge ukrepe poklicne orientacije in se jih uporabi z namenom, da so v prihodnje bolj primerljivi. To zagotavlja tudi, da so ukrepi poklicne orientacije kvalitativno boljši. Na ta način se lahko poklicna orientacija v prihodnje implementira na še bolj strokoven način in se lahko pri implementaciji podpira strokovnjake poklicne orientacije, saj so deležni orientacije skozi podpirne standarde kakovosti za implementacijo ukrepov poklicne orientacije. Standardi kakovosti zagotavljajo ustroj za implementacijo ukrepov poklicne orientacije in se jih lahko, poleg ostalih kriterijev, uporabi za merilo za nadzor uspeha.

Avtorske pravice

Tukaj predstavljeni produkt, razvit v okviru projekta BOQua digital v programu Erasmus+, je bil pripravljen s podporo Evropske komisije in odraža izključno mnenja avtorjev. Evropska komisija ne prevzema odgovornosti za vsebino teh dokumentov.

Publikacija je na voljo pod licenco Creative Commons BY-NC-SA.

Ta licenca omogoča, da delite, preoblikujete, izboljšate in nadgrajujete delo, a samo nekomercialno. Kadar uporabljate to delo ali njegove izseke:

1. mora biti omenjen vir in podana povezava na licenco, morebitne spremembe pa morajo biti navedene. Avtorske pravice ostajajo v lasti avtorjev dokumentov;
2. dela ne smete uporabljati v komercialne namene;
3. če delo preoblikujete, pretvorite ali ga nadgradite, morajo biti vaši prispevki objavljeni pod enako licenco kot izvirnik.